ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1999

Vyhlásené: 24.07.1999 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

187

VYHLÁŠKA
Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky
z 21. júla1999
o odbornej spôsobilosti zamestnancov jadrových zariadení

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa § 21 ods. 7 zákona č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z. ustanovuje:

§ 1
Predmet úpravy

Vyhláška ustanovuje podrobnosti o

a) činnostiach, ktoré môžu vykonávať len vybraní zamestnanci jadrových zariadení[1]) (ďalej len „pracovné zaradenie“),

b) druhoch prípravy vybraných zamestnancov a odborne spôsobilých zamestnancov,

c) overovaní osobitnej odbornej spôsobilosti vybraných zamestnancov a overovaní odbornej spôsobilosti zamestnancov jadrových zariadení,

d) vydávaní preukazov o osobitnej odbornej spôsobilosti,

e) udeľovaní oprávnenia špecializovaným zariadeniam na odbornú prípravu zamestnancov jadrových zariadení (ďalej len „špecializované zariadenie“),[2])

f) vydávaní oprávnenia zamestnancom špecializovaných zariadení.

§ 2
Pracovné činnosti

(1) Pracovné činnosti, ktoré majú priamy vplyv na jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení a ktoré môžu vykonávať len vybraní zamestnanci, sú

a) manipulácia na blokovej dozorni a na núdzovej dozorni vrátane samostatného odstavenia reaktora, riadenie a kontrola uvádzania do prevádzky a riadenie a kontrola prevádzky celého jadrového zariadenia,

b) manipulácia na blokovej dozorni a na núdzovej dozorni vrátane samostatného odstavenia reaktora, riadenie a kontrola uvádzania do prevádzky a riadenie a kontrola prevádzky jedného reaktorového bloku,

c) manipulácia na blokovej dozorni a na núdzovej dozorni vrátane samostatného odstavenia reaktora, riadenie a kontrola uvádzania do prevádzky a riadenie a kontrola prevádzky primárnej časti reaktorového bloku,

d) manipulácia na blokovej dozorni a núdzovej dozorni vrátane samostatného odstavenia reaktora, riadenie a kontrola uvádzania do prevádzky a riadenie a kontrola prevádzky sekundárnej časti reaktorového bloku,

e) riadenie vykonávania jednotlivých testov fyzikálneho a energetického spúšťania na blokovej dozorni reaktorového bloku,

f) riadenie a kontrola manipulácií s jednotlivými palivovými celkami vnútri reaktorového bloku okrem uzla čerstvého paliva.

(2) Pracovné činnosti, ktoré majú vplyv na jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení a ktoré môžu vykonávať len odborne spôsobilí zamestnanci, sú činnosti v oblasti projektovania a výstavby vrátane technického dozoru, prevádzky, údržby, technickej podpory, zabezpečovania kvality, odbornej prípravy zamestnancov a vyraďovania jadrových zariadení z prevádzky vykonávané

a) na primárnej časti jadrového zariadenia,[3])

b) na sekundárnej časti jadrového zariadenia,

c) na elektrozariadeniach,

d) na technologických informačných systémoch,

e) pri manipuláciách s jadrovým palivom,

f) pri meraní a regulácii,

g) pri riadení chemických režimov,

h) pri dozimetrii a radiačnej ochrane,

i) pri požiarnej ochrane,

j) pri zabezpečení metrológie, diagnostike a revíziách,

k) pri skladovaní a spracúvaní rádioaktívnych odpadov,

l) pri dekontaminácii,

m) pri fyzickej ochrane objektov jadrových zariadení.

§ 3
Pracovné zaradenia

(1) Pracovné činnosti podľa § 2 ods. 1 môžu vykonávať títo vybraní zamestnanci:[1])

a) zmenový vedecký vedúci spúšťania s právom manipulácie,

b) zmenový inžinier,

c) vedúci reaktorového bloku,

d) operátor primárneho okruhu

e) operátor sekundárneho okruhu,

f) kontrolný fyzik,

g) zmenový vedecký vedúci spúšťania bez práva manipulácie.

(2) Pracovné činnosti podľa § 2 ods. 2 môžu vykonávať títo odborne spôsobilí zamestnanci:[4])

a) vedúci úsekov, útvarov, odborov a oddelení,

b) technicko-správni zamestnanci a samostatní odborno-technickí zamestnanci,

c) hlavní majstri a majstri,

d) zamestnanci vykonávajúci obsluhu zariadení,

e) zamestnanci vykonávajúci údržbu zariadení.

(3) Pracovné činnosti, ktoré nie sú uvedené v § 2, môžu vykonávať aj ostatní zamestnanci. Zabezpečenie ich odbornej spôsobilosti je súčasťou systému zabezpečovania kvality jadrového zariadenia.[5])

§ 4
Požiadavky na vzdelanie vybraných zamestnancov a ich nadriadených

(1) Vybraní zamestnanci uvedení v § 3 ods. 1 musia mať vysokoškolské vzdelanie technického smeru alebo prírodovedeckého smeru so zameraním na fyziku, musia absolvovať prípravu podľa § 5 a mať overenú osobitnú odbornú spôsobilosť podľa § 7.

(2) Na výkon činnosti nadriadených vybraným zamestnancov v pracovnom zaradení vedúci odboru riadenia prevádzky, hlavný inžinier a námestník riaditeľa pre prevádzku sa vyžaduje splnenie požiadaviek ustanovených v odseku 1 a výkon činnosti vedúceho reaktorového bloku najmenej jeden rok. Na výkon činnosti v pracovnom zaradení vedúceho oddelenia fyziky reaktora a vedúceho odboru jadrovej bezpečnosti sa vyžaduje splnenie požiadaviek ustanovených v odseku 1 a výkon pracovného zaradenia kontrolného fyzika alebo operátora primárneho okruhu v trvaní najmenej jeden rok alebo vykonávanie obdobného technického pracovného zaradenia najmenej päť rokov.

§ 5
Príprava vybraných zamestnancov

(1) Obsahom prípravy vybraných zamestnancov je

a) základná príprava,

b) periodická príprava na udržiavanie osobitnej odbornej spôsobilosti,

c) príprava na zmenu pracovného zaradenia.

(2) Obsahom základnej prípravy je

a) základné školenie,

b) školenie podľa osobitných predpisov.[6])

(3) Obsahom základného školenia je

a) teoretická príprava,

b) stáž na jadrovom zariadení v trvaní najmenej päť týždňov,

c) výcvik na simulátore v trvaní najmenej päť týždňov,

d) príprava a vykonanie skúšky na získanie osvedčenia v trvaní najmenej dva týždne,

e) výcvik na pracovnom mieste v trvaní najmenej štyri týždne.

(4) Obsahom periodickej prípravy na udržiavanie osobitnej odbornej spôsobilosti je

a) teoretická príprava,

b) výcvik na simulátore,

c) školenie o zmenách a vylepšeniach jadrového zariadenia,

d) školenie o udalostiach na jadrových zariadeniach,

e) školenie podľa osobitných predpisov.[6])

(5) Obsahom prípravy na zmenu pracovného zaradenia je

a) teoretická príprava,

b) výcvik na simulátore,

c) výcvik na pracovnom mieste v trvaní najmenej dva týždne.

(6) Stáž je oboznamovanie sa s jadrovým zariadením s cieľom overiť si teoretické poznatky v praxi a získanie prehľadu o priestorovej orientácii v objektoch a technologických systémoch s dôrazom na profesijné zameranie zamestnanca. Počas stáže zamestnanec nesmie manipulovať s jadrovým zariadením a jeho systémami.

(7) Simulátor je zariadenie, ktoré v reálnom čase napodobňuje reakcie jadrového reaktora a jeho nadväzujúcich častí a používa sa na výcvik obsluhy jadrového reaktora.

(8) Výcvik na pracovnom mieste je nadobudnutie potrebných vedomostí, zručností a postojov potrebných na výkon pracovnej činnosti. Počas výcviku na pracovnom mieste zamestnanci, okrem vybraných zamestnancov, môžu pod bezprostredným dozorom určeného inštruktora vykonávať predpísané pracovné činnosti alebo manipulácie.

§ 6
Príprava odborne spôsobilých zamestnancov

(1) Obsahom prípravy odborne spôsobilých zamestnancov je

a) základná príprava,

b) periodická príprava na udržiavanie odbornej spôsobilosti,

c) príprava na zmenu pracovného zaradenia.

(2) Obsahom základnej prípravy je

a) základné školenie,

b) školenie podľa osobitných predpisov.[6])

(3) Obsahom základného školenie je

a) teoretická príprava,

b) stáž na jadrovom zariadení v trvaní najmenej päť týždňov,

c) príprava a vykonanie skúšky na získanie osvedčenia v trvaní najmenej jeden týždeň,

d) výcvik na pracovnom mieste v trvaní najmenej päť týždňov.

(4) Obsahom periodickej prípravy na udržiavanie odbornej spôsobilosti je

a) profesijná príprava,

b) školenie o programoch odstávok, opráv a generálnych opráv,

c) školenie o zmenách a vylepšeniach jadrového zariadenia,

d) školenie o udalostiach na jadrových zariadeniach,

e) školenie podľa osobitných predpisov.[6])

(5) Obsahom prípravy na zmenu pracovného zaradenia je

a) teoretická príprava,

b) výcvik na pracovnom mieste v trvaní najmenej dva týždne.

§ 7
Overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti vybraných zamestnancov jadrových zariadení

(1) Osobitná odborná spôsobilosť vybraných zamestnancov sa overuje formou skúšky pred skúšobnou komisiou zriadenou úradom. Skúška sa skladá z teoretickej časti a z praktickej časti. Ak ide o skúšku na obnovenie platnosti „preukazu o osobitnej odbornej spôsobilosti“[7]) (ďalej len „preukaz“), môže skúšobná komisia upustiť od praktickej časti skúšky. Podrobnosti o priebehu skúšky upravuje Štatút skúšobnej komisie.

(2) Overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti vybraných zamestnancov sa vykonáva na základe žiadosti, ktorú podáva zamestnávateľ. Prihláška na skúšku obsahuje

a) osobné údaje zamestnanca,

b) označenie jadrového zariadenia a príslušného pracovného zaradenia,

c) doklady o absolvovaní ustanovenej prípravy zamestnanca,

d) doklady o absolvovaní výcviku na zmenu pracovného zaradenia pri prechode na iné pracovné zaradenie,

e) potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti zamestnanca a potvrdenie o psychologickej spôsobilosti zamestnanca,

f) žiadosť zamestnávateľa o predĺženie lehoty platnosti preukazu vybraného zamestnanca na štyri roky.

(3) Ak zamestnanec na skúške nevyhovel, môže ju opakovať najskôr po uplynutí jedného mesiaca od jej vykonania. Dátum opakovanej skúšky určí skúšobná komisia.

(4) Zamestnávateľ prihlasuje zamestnanca na skúšku najmenej 30 dní pred oznámeným termínom zasadnutia skúšobnej komisie.

§ 8
Overovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov jadrových zariadení

(1) Po skončení prípravy podľa § 6 sa overuje odborná spôsobilosť zamestnancov formou skúšky pred skúšobnou komisiou zriadenou oprávneným špecializovaným zariadením. Skúška sa skladá z písomnej časti a ústnej časti.

(2) Po úspešnom absolvovaní skúšky vydá oprávnené špecializované zariadenie zamestnancovi jadrového zariadenia osvedčenie o odbornej spôsobilosti[8]) (ďalej len „osvedčenie“).

§ 9
Preukaz

(1) Úrad vydáva preukaz na základe žiadosti zamestnávateľa po splnení kvalifikačných požiadaviek, zdravotnej spôsobilosti, psychologickej spôsobilosti, po skončení ustanovenej prípravy a po úspešnom zložení skúšky.

(2) Preukaz sa vydáva vybranému zamestnancovi zaradenému na výkon pracovnej činnosti podľa § 3 ods. 1 na typ jadrového zariadenia.

(3) Preukaz na pracovné zaradenie sa vybranému zamestnancovi okrem kontrolného fyzika a zmenového vedeckého vedúceho spúšťania bez práva manipulácie vydáva v poradí: operátor sekundárneho okruhu, operátor primárneho okruhu, vedúci reaktorového bloku, zmenový inžinier, zmenový vedecký vedúci spúšťania s právom manipulácie.

(4) Podmienkou vydania preukazu oprávňujúceho na najbližšie vyššie pracovné zaradenie je vykonávanie predchádzajúceho pracovného zaradenia najmenej jeden rok a absolvovanie prípravy na zmenu pracovného zaradenia.

(5) Ak ide o novovybudované jadrové zariadenie, nevyžaduje sa požadovaná dĺžka praxe uvedená v odseku 4.

(6) Preukaz je platný dva roky odo dňa jeho vydania; jeho platnosť možno predĺžiť.

(7) Počas platnosti preukazu sa rozhodne na základe žiadosti zamestnávateľa a úspešného zloženia skúšky o predĺžení platnosti tohto preukazu na ďalšie dva roky. Ak ide o predĺženie platnosti preukazu, jeho platnosť sa posudzuje odo dňa rozhodnutia o jeho predĺžení, a ak ide o prvé predĺženie platnosti, jeho platnosť sa posudzuje odo dňa jeho vydania.

(8) Platnosť preukazu možno predĺžiť, ak o to požiadal zamestnávateľ a ak vybraný zamestnanec bol na skúške klasifikovaný ako výborný.

(9) Ak vybraný zamestnanec nevykonáva pracovnú činnosť zodpovedajúcu pracovnému zaradeniu, na ktorý mu bol vydaný preukaz, viac ako dva mesiace, ale menej ako šesť mesiacov, platnosť tohto preukazu sa podmienečne pozastavuje až do zloženia doplňujúcej skúšky. Ak ide o podmienečné pozastavenie platnosti preukazu, jeho platnosť sa posudzuje vzhľadom na deň jeho vydania alebo na deň posledného predĺženia jeho platnosti.

(10) Preukaz stráca platnosť

a) uplynutím času jeho platnosti,

b) ak vybraný zamestnanec nevykonáva pracovnú činnosť zodpovedajúcu pracovnému zaradeniu, na ktorú mu bol vydaný, po čas dlhší ako šesť mesiacov,

c) rozhodnutím o jeho odňatí.[9])

(11) Pri zmene zamestnávateľa, u ktorého je príslušný vybraný zamestnanec v pracovnom pomere, úrad na základe žiadosti nového zamestnávateľa rozhodne o platnosti preukazu tohto vybraného zamestnanca. Ak vybraný zamestnanec bude vykonávať rovnakú činnosť na tom istom type jadrového zariadenia s tým istým spôsobom riadenia, na ktorý mu bol vydaný preukaz, platnosť preukazu sa nemení.

§ 10
Zabezpečenie odbornej spôsobilosti zamestnancov jadrových zariadení

Zamestnávateľ na zabezpečenie odbornej spôsobilosti zamestnancov jadrových zariadení

a) predloží na schválenie spôsob prípravy zamestnancov[10]) v pracovnom zaradení podľa § 3 ods. 1 a 2,

b) poveruje výkonom pracovných činností, ktoré majú priamy vplyv na jadrovú bezpečnosť jadrového zariadenia, len vybraných zamestnancov, ktorí majú platný preukaz vydaný na daný typ jadrového zariadenia a zodpovedajúce pracovné zaradenie,

c) sleduje a kontroluje, či vybraní zamestnanci spĺňajú počas platnosti im vydaného preukazu požiadavky osobitnej odbornej spôsobilosti; ak je pochybnosť o splnení požiadaviek osobitnej odbornej spôsobilosti alebo sa zistí konanie, ktorého sa dopustil vybraný zamestnanec, a ktoré svedčí o nespĺňaní požiadaviek osobitnej odbornej spôsobilosti, zamestnávateľ bezodkladne informuje úrad,

d) bezodkladne informuje úrad o všetkých prípadoch prerušenia výkonu pracovnej činnosti vybraných zamestnancov presahujúcich dva a šesť mesiacov a uvádza dôvody tohto prerušenia,

e) poveruje výkonom pracovných zaradení alebo činností, ktoré majú vplyv na jadrovú bezpečnosť jadrového zariadenia, len zamestnancov, ktorí majú platné osvedčenie vydané na určený typ jadrového zariadenia a po skončení prípravy uvedenej v § 6,

f) zapracuje do dokumentov o zabezpečovaní kvality podrobnosti o príprave a výcviku zamestnancov s odbornou spôsobilosťou a osobitnou odbornou spôsobilosťou.

Špecializované zariadenia a ich zamestnanci

§ 11

(1) Špecializované zariadenie môže vykonávať odbornú prípravu zamestnancov jadrových zariadení, iba ak má platné oprávnenie.[2]) Odborná príprava sa vykonáva v súlade so schválenými učebnými osnovami.[10])

(2) Oprávnenie špecializovanému zariadeniu na prípravu odborne spôsobilých zamestnancov sa udeľuje na základe jeho žiadosti po posúdení technického vybavenia a odbornej spôsobilosti zamestnancov špecializovaného zariadenia.

(3) Oprávnenie špecializovanému zariadeniu na prípravu vybraných zamestnancov sa udeľuje na základe jeho žiadosti po posúdení technického vybavenia a overení odbornej spôsobilosti zamestnancov špecializovaného zariadenia vykonávajúcich prípravu vybraných zamestnancov podľa § 12 ods. 1.

(4) Oprávnenie udelené podľa odsekov 2 alebo 3 je platné päť rokov od dátumu jeho udelenia. Počas platnosti tohto oprávnenia sa môže rozhodnúť na základe opätovnej žiadosti po posúdení technického vybavenia a odbornej spôsobilosti zamestnancov špecializovaného zariadenia o predĺžení platnosti oprávnenia. Ak ide o predĺženie platnosti oprávnenia, jeho platnosť sa posudzuje vzhľadom na deň jeho vydania alebo deň predchádzajúceho predĺženia platnosti.

(5) Žiadosť špecializovaného zariadenia o predĺženie platnosti oprávnenia sa podáva najneskôr dva mesiace pred uplynutím jeho platnosti.

§ 12

(1) Zamestnanci špecializovaného zariadenia oprávneného na prípravu vybraných zamestnancov, ktorí vykonávajú odbornú teoretickú prípravu a výcvik na simulátore, môžu vykonávať túto činnosť iba po overení ich odbornej spôsobilosti skúšobnou komisiou zriadenou úradom.

(2) Inštruktorom výcviku na pracovnom mieste vybraných zamestnancov môže byť len zamestnanec špecializovaného zariadenia s platným preukazom vydaným na vyššie alebo rovnaké pracovné zaradenie, ako je pracovné zaradenie školeného vybraného zamestnanca.

(3) Žiadosť o overenie odbornej spôsobilosti zamestnancov špecializovaného zariadenia podľa odseku 1 a o vydanie oprávnenia podľa § 11 ods. 1 podáva špecializované zariadenie.

§ 13
Prechodné ustanovenie

Platnosť oprávnení špecializovaných zariadení, oprávnení zamestnancov na odbornú prípravu vybraných zamestnancov a oprávnení vybraných zamestnancov vydaných úradom pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky sa nemení.

§ 14
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Československej komisie pre atómovú energiu č. 191/1989 Zb., ktorou sa ustanovuje spôsob, lehoty a podmienky overovania osobitnej odbornej spôsobilosti vybraných pracovníkov jadrových zariadení.

§ 15
Účinnosť

Vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 1999.

Miroslav Lipár v. r.

1) § 2 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z.

2) § 4 ods. 2 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

3) § 13 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

4) § 21 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

5) § 22 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

6) Napríklad § 6 ods. 1 písm. j), § 11,51 a 72 zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov, vyhláška Úradu bezpečnosti práce Slovenskej republiky č. 74/1996 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti tlakových, zdvíhacích, elektrických a plynových technických zariadení a o odbornej spôsobilosti, vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 66/1989 Zb. na zaistenie bezpečnosti technických zariadení v jadrovej energetike v znení vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 31/1991 Zb.

7) § 21 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

8) § 21 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

9) § 34 ods. 5 a 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

10) § 21 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 130/1998 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.